అదృష్టహీనుడు

"బ్రదర్! గోపాలం! కంగ్రాచ్యులేషన్స్, కంగ్రాచ్యులేషన్స్." ఆదివారం ప్రొద్దున్నే ఎనిమిదిన్నరకు గోపాలం గదితలుపు తోసుకుని లోపలకు ప్రవేశించాను.

అంత పొద్దెక్కినా, ముసుగు నిగడతన్ని పక్కమీద పిలికలు తిరిగి పండుకొన్న గోపాలాన్ని చూడగానే యిదివరకటిలా నాకు అసహ్యం కలగలేదు. ఇదివరకైతే ఆ ముసుగులోఉల గోపాలం ఏ దరిద్రదేవతనో నచ్చగా కౌగలించుకొని పండుకొన్నట్టు గోచేది. కాని యివ్వాళ ఆ మురికి మరకలు పిగిలిపోయిన దుప్పటి ముసుగులో వున్నది లక్ష్మీదేవత! ఎనభైయారు వేల రూపాయలు - బంపర్ ఆఫర్ - ఫస్టు ప్రైజ్!

ఎనభైఅయిదు రూపాయల రూపాస్త గోపాలం శ్రీలక్ష్మి వచ్చిన ఆలింగనంలో గుసుకులు తీస్తున్నాడు. ఎంత అదృష్టవంతుడు! అందుకేకదూ అదృష్టం చెప్పి రాదంటారు! లక్ష్మి కాదలుచుకుంటే యింటికప్పైనా చీల్చుకొని వస్తుందట. ఇంతవరకూ తెనుగు క్రాస్‌వర్డ్స్ లో ప్రథమ బహుమానం ఎనభైయారు వేలు వచ్చిన సంగతి గోపాలానికి తెలియదుకదా! ఆ సంగతి ముందుగా చెప్పే అవకాశం నాకు కలిగినందుకు ఎంతో సంతోషంగా వుంది. సంతోషం పట్టలేక నిద్రపోతున్న గోపాలాన్ని రెండు కుమ్ములు పొట్టు పొడిచి, కప్పుకొన్న దుప్పటి సగంవరకూ లాగి వదిలేశాను.

"అబ్బ! ఏమిట్రా గొడవ పొద్దున్నే?" అంటూ, బద్ధకంగా లేచి కూర్చొని వళ్లు విరుచుకొన్నాడు గోపాలం.

> అదృష్టం, అదృష్టం అనుకుంటాం. కాని కాస్త కాలం గతితప్పితే అదృష్టమూ దురదృష్టమూ ఒకే రీతిగా గోచరిస్తాయా?

"వసశ్రీ"

"ఎనభైయారు వేలు! ఫస్టుప్రైజ్! కొట్టేశావు; లే ముందు, కాఫీకి పోదాం పద."

గోపాలం నా చేతిలోని పత్రికను ఆత్రంగా తీసుకొని క్రాస్‌వర్డ్స్ సొల్యూషన్ వున్న పేజీ తీసి చూశాడు.

గట్టిగా నిట్టూర్చి నీరసంగా పేపరు అవతల విసిరేశాడు. నిరాశ, నిస్పృహల్లో మునిగిన వాణ్ని చూస్తుంటే నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. అనుమానంతో అన్నాను—

"అయితే మరి నీవి ఆల్ కరెక్టుగాదా?"

"ఊహుఁ"

"నువ్వు ఆరోజు పూర్తిచేసింది అంతా యిలాగే వుందిగా?"

"తర్వాత మార్చేశాను."

"ఏం? ఎందుకని?"

"ఇంతకీ ఆ సుబ్బారావుగాడు చేశాడు" విచారంగా అన్నాడు గోపాలం.

నాకు వెంటనే జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఆ రోజు గోపాలానికీ, సుబ్బారావుకూ వాదన జరిగింది. ఈ పజిల్సుపిచ్చిలో యిద్దరూ వొకళ్లను మించినవాళ్లు మరొకరు. గోపాలం రెండు అడ్డంలో 'వనిత' వుండాలంటే సుబ్బారావు 'కవిత' వుండాలనీ, వాదించుకొన్నారు. చివరకు ఎవరిమట్టుకు వాళ్లు తమది కరక్టు అనుకొని పజిలు పూర్తి చేశారు.

"అయితే మరి నువ్వారోజున 'వనిత' వుండాలనేకదూ వాదించావ్?"

"వూఁ" అవునన్నట్లు గోపాలం తల పైకీ కిందకీ ఆడించాడు.

"అట్లాఅయితే నీదే రైట్ అయిందిగా?"

"లేదురా! తీరా పజిలు పంపేటప్పుడు సుబ్బారావు అన్నదే నిజమేమోననీ 'వనిత'కు మారుగా 'కవిత' అని పూర్తిచేశాను."

"ఏడవలేకపోయావ్? వెధవా! అసలు నువ్వు వొక్క, సన్నాసివిరా" నాకు వళ్లు మండిపోయి అనేశాను. ఆ స్థితిలో యింకేం తిట్టినా గోపాలం వూరుకొంటాడని తెలుసు. అవకాశం దొరికితే అడని నాలుక ఎవరినోట్లో వుంటుంది? అప్పుడు వాణ్ని ఏమి నిందించినా వాడంటే నాకున్న పాను భూతిలోనే.

"సరేలే, లేచి మొహం కడుగు; అలా పోదాం" అని నేను అంటూండగానే సుబ్బారావు మాంచి వుషారుగా లోపలికి వచ్చాడు. వస్తూనే అన్నాడు—

"గోపీ! అభినందనాలోయ్. ప్రథమ బహుమతి యిద్దరం పంచుకొన్నాం."

గోపాలం ఆముదం తాగిన మొహం పెట్టాడు. కథ అడ్డం తిరిగింది, కాదు అదృష్టమే అడ్డంతిరిగింది.

గోపాలం అభిప్రాయమే బాగుందని తను రాసిన 'కవిత'కు మారుగా 'వనిత' రాసి పూర్తిచేశాడు సుబ్బారావు. పర్యవసానం - ఫస్టుప్రైజ్ - గోపాలానికి రావాల్సింది సుబ్బారావుకు వచ్చింది.

గానకళాబోధిని
గొప్ప సంగీత గ్రంథము
వెల 10-0-0 పోస్టేజి వేరు
బాలసరస్వతి బుక్‌డిపో కర్నూలు

"సగమేం కర్మరా? మొత్తం - ఎనభై మూడు వేలు నీవేరా; అదృష్టంరా - అదృష్టం! నీవు లక్కీ ఫెలోవ్ రా"

గోపాలం తరఫునకూడా నేనే అభినందించాను సుబ్బారావుని

ముగ్గురం కలిసి హోటలుకుపోయాం. బిల్లు చెల్లించి సాయంత్రం కనిపిస్తానని చెప్పి సుబ్బారావు వెళ్ళిపోయాడు గోపాలం, నేను మాగదికి బయలుదేరాం

గోపాలంముఖాన కత్తిగా కోసినా నెత్తురు చుక్క లేదు తల వేళ్ళాడేసుకొని, కాళ్ళీడ్చుకుంటూ నడుస్తున్నవాణ్ని చూస్తుంటే జాలివేసింది. పట్టి దామోదరయ్య. ఆ! యీ చవురు మొహానికి అంత అదృష్టంకూడానా? వుసూరు మంటూ దేవయ్యలా వుంటా డెప్పుడూను అబ్బే! నే నెప్పుడో అనుకున్నాను ఎప్పుడూ మొహాన పెద్దమ్మ తాండవిస్తుంటే వీడికి అంత అదృష్టం ఎలా వచ్చిపడుతుంది? వళ్ళో కొచ్చి పడిన లక్ష్మిని చేతులారా జారవిడుచుకొన్నాడు గదా వూం! అవతారంకొద్దీ బుద్ధులూ-బుద్ధులకొద్దీ అదృష్టమూను

ఇంతకీ సుబ్బారావు జాతకపురుషుడు వాడి కెప్పుడూ యింతే ఏదో రకంగా కలిసి వస్తూంది వాడు పట్టుకొన్నది బంగారం వాడి మొహాన లక్ష్మి కళకళలాడ్తూ వుంటూంది ఎంత చలాకీగా వుంటాడు! ఇన్నిటికీ ఆ గీత వుండాలి! కలిసొచ్చేరోజుల్లో నడిచివచ్చే పిల్లలు పుట్టారట! 'అది' లేకపోతే ఎన్ని చేసినా వ్యర్థమే కాకపోతే యీ గోపాలానికి యీ బుద్ధి ఎందుకు పుట్టాలి?—

"గోపీ! ఎవరికైనా తను చేసేపనిలో నమ్మకం వుండాలిరా"

"ఏమో? నీవన్నదాన్లో నాకేం నమ్మకం లేదు"

"అదికాదురా నువ్వు నిజమని నమ్మిన దాన్లో పూర్తిగా విశ్వాసం వుంచాలి వొకసారి ఇది సరైనదీ అని నమ్మితే, ఏ పరిస్థితుల్లోనూ దాన్నే దీక్షతో కొనసాగించాలి నీమీద నీకు నమ్మకం లేకపోబట్టే కదా ఎనభైమూడు వేలూ దూరమైపోయినై దేనికైనా ఆత్మవిశ్వాసం కావాలి ఆత్మవిశ్వాసం కోల్పోయిన వ్యక్తులెవ్వరూ జీవితంలో ముందుకురాలేరు"

"ఆత్మవిశ్వాసం లేకపోబట్టే సుబ్బారావుకు ఆ ప్రైజ్ వచ్చింది. వాడి అభిప్రాయంమీద వాడికి నమ్మకంవుంటే వాడికి అది ఎలా వచ్చేది? ఆత్మవిశ్వాసం లేకపోబట్టే వాడి అదృష్టం పండింది"

ఓరి వీడి తస్సాదియ్యా! గోపాలం ఎంత తెలివిగా మాట్లాడాడు! వాడు అప్పుడప్పుడూ తెలివిగా మాట్లాడుతాడు గోపాలం అన్నదాన్లో సత్యం లేకపోలేదు అయినా వాడి తెలివితేటలు అక్కరకొచ్చేవికావు మరి

సుబ్బారావూ, గోపాలమూ నాకు చాలా దగ్గరి స్నేహితులు అసలు సుబ్బారావు గోపాలంద్వారానే పరిచయమయాడు. మొత్తంమీద మా ముగ్గురిస్నేహం లక్కలా, వానాకాలం మావూరి బురదలా చిక్కగా అతుక్కుపోయింది

* * *

సుబ్బారావు మా గదికివచ్చి, నన్నూ గోపాలాన్నీ బెజవాడ వెళ్దామని బలవంతం చేశాడు

పెందలాడే వెళ్తే బ్యాంకీలో చెక్కు మార్చుకొని మ్యాటినీ సినిమా చూసి రావొచ్చుననీ, మా యిద్దర్నీ తొందరచేసి ప్రయాణం చేయించాడు. నా బలవంతం లేకపోతే గోపాలం వచ్చేవాడుకాదేమో! ఇంత స్నేహంగావుండీ రాకపోతే అసూయకొద్దీ రాలేదని సుబ్బారావు అనుకో వచ్చని ఎంతో చెప్పిన తర్వాతగాని గోపాలం బయలుదేర లేదు

సుబ్బారావుకు దగ్గరవాళ్లల్లో వొకడైన సుబ్రహ్మణ్యంతో సహా సుబ్బారావూ, నేనూ, గోపాలం అంతా నలుగురం మా వూరినుంచి పదకొండుగంటలకు బయలుదేరే బెజవాడ బస్సు ఎక్కి కూర్చున్నాం.

బెజవాడ చేరగానే సుబ్బారావు మమ్మల్ని హోటల్లోవిడిచి తను బ్యాంకుకు పోయి ఎనభైమూడు వేల రూపాయల చెక్కు మార్చుకొని వచ్చాడు వస్తూ దోవలో హేండ్ బాగ్ కొని అందులో నోట్లు పెట్టుకొని మాంచి అట్టహాసంగా వచ్చాడు.

తర్వాత గవర్నరుపేట, గాంధీనగరూ అంతా చెడా బడా తిరిగి సుబ్బారావుకు కావాల్సిన బట్టలూ అవీ యివీ కొని, ట్వీడ్ సూట్సుకు ఆర్డర్ యిచ్చి మాటినీకి వెళ్లాం ఆ మధ్యలోనే సుబ్బారావుని మా కంపెనీ వాళ్లతో ఏదో గుసగుసలాడేడు అందులో జొరబడితే వీడికి మంచి భవిష్యత్తు వుంటుందని నే నప్పుడే అనుకొన్నాను.

సినిమా వదలగానే సరాసరి బస్సుస్టాండు దగ్గర కొచ్చాం సాయంత్రం ఆరుగంట లవడంచే బస్సుస్టాండు అంతా ప్రయాణికులతో కిటకిట లాడుతోంది. ఇళ్లకు పోవాలనే ఆదుర్దాతో జనం అంతా బస్సు వచ్చీ రావడంతోనే తోసుకొని ఎక్కుతున్నారు ఎలాగైతేనేం మేము నలుగురం నానా అవస్థపడి మావూరిబస్సు ఎక్కి కూర్చున్నాము వాళ్ళ అదృష్టం కొద్దీ సుబ్బారావుకూ, సుబ్రహ్మణ్యానికీ ఫ్రంట్ సీటు దొరికింది నేనూ, గోపాలం వెనక సీటులో కూర్చున్నాం అంతలోనే గోపాలం సిగరెట్ తెచ్చుకుంటానని దిగి వెళ్ళాడు

బస్సు బయలుదేరే టైం అవుతున్నా ఎంతసేపటికీ తిరిగి రాకపోతే గోపాలాన్ని వెతుక్కుని వద్దామని నేనూ బస్సుదిగాను. బస్సుస్టాండ్ వెనక వున్న కిల్లీషాపులో

(19-వ పేజీచూడండి)

అదృష్టహీనులు

(7-వ పేజీ తరువాయి)

అవీ గాలించాను. ఊహుఁ; అంతులేదు. ఇంతలోకే ఎక్కడకు చచ్చాడో మరి! ఆ ప్రాంతంలో ఎక్కడా కనపడకపోయే సరికి వాడిమీద విసుగూ, కోపంవచ్చింది అయినా మళ్ళీ హోటళ్లలో ఏమైనా దూరాడేమోనని పోయి చూశాను గోపాలమూ, యింకో పెద్దమనిషీ ఎదురెదురుగా కూర్చొని మాట్లాడుకుంటూ వున్నారు నన్ను చూసి కూడా కదలని గోపాలం వాలకం చూస్తే నాకు అరికాలు మంట నెత్తికెక్కింది. పదినిముషాల్లో ఆ పెద్దమనిషివద్ద శెలవు తీసుకుని వచ్చాడు ఏమిట్రా అంటే ఆ వచ్చిన పెద్దమనిషి అతని పెదనాయననీ, చాలా అవసరమైన పనిమీద తనకోసమే వచ్చాడనీ చెప్పేడు. అంతగా ఆలస్యమైతే మనం బస్సులో పోవచ్చునులే అని ఆయనగారితో మాట్లాడుతూ వుండిపోయాడట గోపాలం తన ఆలస్యానికి క్షమాపణ చెప్పకపోగా ఏదో పెద్ద కారణం చెప్పేడు.

గోపాలాన్ని కాస్త తొందరచేసి గబగబా బస్సుదగ్గరకు పరుగెత్తుకొచ్చాను అనుకున్నంతా అయింది. బస్సుకాస్తా వెళ్ళిపోయింది. దాని చక్రాల తాలూకు గుర్తులుమాత్రం దుమ్ములో కొత్తగా వున్నయ్ ఇంక రెండు గంటలకుగాని బస్సులేదు. అంతసేపూ యీ బస్సుస్టాండ్ దుమ్ములో ఏం చేసేట్టు! గోపాలం మూలంగా నేకదూ యింత జరిగింది! ఆ బస్సులో నే పడిపోతే ఓ గంటముందుగా యింటికి చేరడమేగాక చార్జీలు కూడా తప్పేవిగా! ఇప్పుడు జేబులో డబ్బు వదిలించుకోవాలా యిప్పుడు గోపాలానికి కూడా నేనే యివ్వాలి. చేతిదమురు ఖాగోతం! ఈ శనిగాణ్ని ఎప్పుడు వెంటేసుకెళ్ళినా ఏదో ఒకటి యిలానే జరుగుతూ వుంటుంది

వాణ్ని చూస్తున్నకొద్దీ నాకు వళ్లు చీమలు పాకుతున్నట్టనిపిస్తూంది. మళ్ళీ వచ్చే బస్సులో సీటుకోసం ఎంత అవస్థ పడాలో ఏమో ఖర్మ! నిన్నటినుంచీ - గోపాలం పజిల్ పోగొట్టుకున్నందుకు - వాడిమీదవున్న సానుభూతి యీ విసుగుదలతో అసహ్యంగా మారింది.

నా వాలకం గమనించి వాడూ మూతి బిగించుకొని ముఖం ముటముట లాడించుకుంటున్నాడు. వాడి ముఖం చూస్తున్నకొద్దీ నాకు కంపరం పుట్టుకొస్తూంది అసలు శనిపోని యీ శనిగాణ్ని నే నెందుకు నెత్తికి ఎక్కించుకోవాలి? వాడికోసం నే నెందుకు దిగిరావాలి? ఎక్కి కూర్చున్నవాణ్ని హాయిగా కూర్చోలేక? నాలాంటి అనవసరపు హడావుడిగాళ్ళకు అంతే కావాల్లే - అని గడ్డితిన్న బుద్ధిని మనసు మందలిస్తూంటే, మావూరి బస్సు రానేవచ్చింది.

జనం విరగదోసుకుంటూ ఎగబడ్డారు బస్సుపైకి ఆ తోపిడి చూస్తూంటే వీళ్లంతా కలిసి ఆ బస్సును కాస్తా విరగతొక్కుతారేమో ననిపించింది

ఎట్లాగో చచ్చి చెడీ గోపాలం, నేనూ బస్సుఎక్కి కూర్చున్నాము ఆ తోపిడికి నా చేతిగడియారం గొలుసు కాస్తా తెగింది గోపాలం గ్లాస్కోలాల్చి భుజంపైన కొద్దిగా పిగిలింది.

అదృష్టంకొద్దీ త్వరలోనే బస్సు బయలుదేరింది ఆ చినిగిపోయినలాల్చీ, గాలికి ఎగుర్తూవున్న వాడి తెగిపోయిన జుట్టూ, వాణ్ని; వాడి మొహాన్నీ చూస్తూంటే నాకు కడుపులో ఏదో దేవినట్టూ, గుండెల్లో ఏదో కెలికినట్టూ, అదోమాదిరిగా వుంది.

రోడ్డుమధ్య గతుకుల్లోపడి తరవేగంతో దూసుకుపోతున్న కారులో మాకు ఒళ్లు హూనమైపోతోంది హోరునవీస్తున్న చలిగాలికి రోడ్డుపక్క చింతచెట్లు తలలూపుతూవున్నయ్. ఆ గుడ్డివెన్నెల్లో కొండచిలువలా మెలికలు తిరిగి మత్తుగా వున్న ఆ రోడ్డుపైన రంయ్యిన పోతున్న మా కారు చక్రున మలుపుతిరిగి వంతెన ఎక్కుతూ, గర్-బర్ మని శబ్దంచేసి ఒక్క కుదుపుతో ఆగిపోయింది ఇంకా నయం! ఆ కుదుపుకు నాతల ఎదురుగా చువ్వకు తగలాల్సింది కొద్దిలో తప్పుకోబట్టి సరిపోయింది ముందు సీట్లలో కూర్చున్నవాళ్లంతా కంగారుగా అరుస్తూ, గబగబా కిందకు దిగారు ఆ పడ్డ బ్రేక్ కారుకు కాకుండా ప్రయాణీకుల గుండెలకే పడినట్టయింది. ఖర్మకాలి యిది కాస్తా యిక్కడ చెడిపోయి కూర్చుంటుందో ఏమో ననుకుంటూ నలుగురితో పాటు నేనూ దిగాను. నాతో పాటు గోపాలం కూడా దిగివచ్చాడు.

వంతెనకు ఎడంవైపున యినుపకమ్మీలూ సిమెంటు బ్లాకులూ చెల్లాచెదురుగా ఎగిరి

ఓల్రాం అడ్రసు
Crossword

రు. 35,700

పోటి
నెం. 80

అన్ని సరియైన 21 బహుమతులకు పంచిపెట్టబడును

అన్ని బహుమతులు గ్యారంటీ చేయబడినవి -

అంతా సరిగానున్న ప్రతి అన్సరుకు	రు	1700/- లు
మొదటి రెండు వరసలు సరిగానున్న ప్రతి అన్సరుకు	రు	250 లు
మొదటి ఒకవరస సరిగానున్న ప్రతి అన్సరుకు	రు.	30 లు
ఏ ఒక వరసైనా సరిగానున్న ప్రతి అన్సరుకు	రు	20 లు
మొదటి రెండు అంకెలు సరిగానున్న ప్రతి అన్సరుకు	రు.	5 లు

ఇచ్చట చూపిన చదరంలో 4 నుండి 19 వరకు అంకెలు వాడినిలువుగాగాని, అడ్డముగగాని, అయిమూలలంగగాని ఎటు కూడినను మొత్తం 46 వచ్చునట్లు చేయవలెను. ఒకసంఖ్య ఒకసారే వాడవలెను.

ఆఖరు పోస్టింగు తేది 24-3-52. ఫలితము 8-4-52

ప్రవేశరుసుము: ఒక ఎంట్రీ రు. 1/-

4 ఎంట్రీలు రు 3/-లు, 8 ఎంట్రీల ప్రతిసెట్టు రు. 5/-లు రూల్సు: పై రేటుప్రకారం రుసుములో సాదాకాగితం మీద ఎన్ని ఎంట్రీలైనను పంపవచ్చును. రుసుము మనిఆర్డరు ద్వారాగాని పోస్టల్ ఆర్డరు ద్వారాగాని, బ్యాంకుడ్రాఫ్టు ద్వారాగాని పంపవలెను ఎంట్రీలు రిజిస్టరు కవరులో పంపితే మంచిది ఢిల్లీలో ఒక సుప్రసిద్ధ బ్యాంకులో డిపాజిటు చేసిన సీల్డుసొల్యూషనుకు సమానంగావున్న సొల్యూషనే సరియైనదిగా యెంచబడును సొల్యూషనులో ఇంగ్లీషు అంకెలుమాత్రమే వాడండి. పై బహుమతి మొత్తము రు. 35,700/లు మాకు చేరిన అంతా సరైన సొల్యూషనుల సంఖ్యను బట్టి మారును. ఫలితములకుగాను ఎంట్రీలతో స్వంత అడ్రసు వ్రాసి టిక్కెట్టు అంటించిన కవరు పంపవలెను. ఆర్గనైజరు తీర్పు ఖాయముగాను న్యాయబద్ధమైనదిగాను వుండును. మీ ఎంట్రీలు రుసుములు దిగువ అడ్రెసుకు పంపండి.

గతపోటీ ఫలితం
మొత్తం 42

11	18	10	3
7	9	12	14
6	4	17	15
18	16	3	5

Redfort Trading Co, (43) Regd. Post Box 1337. KatraNeel, DELHI

పోయిన్నై. కొన్ని రోడ్డుమధ్య అడ్డదిడ్డంగా పడివున్నయ్ మిగతావి కాలవలో పడి వుంటయ్.

ఉరకలు వేస్తూ, నురుగులు కక్కుతూ ప్రవహిస్తున్న ఆ ప్రవాహం మధ్యలో— మునుగుతూ తేలుతూ, గుండ్రంగా అల్లిబిల్లిగా సుడులు తిరుగుతూ మెల్లిగా కొట్టుకుపోతూంది వొక బస్సు.

అలా కొట్టుకుపోతున్న కారు టాపు మీద, దాని కమ్మీలు పుచ్చుకొనీ—వొకచేతిలో కందిన ప్రతిదాన్ని ఆసరాగా పట్టుకొని—దానితో పాటు మునుగుతూ, తేలుతూ ఆడ - మగ, పిన్న - పెద్ద అంతా కలగా పులగంగా కలిసి కొట్టుకుపోతున్నారు భయంకరంగా తమ్ము కౌగిలించుకొంటున్న మృత్యువు వొడిలోనుంచి బయటపడటానికి వాళ్లు చేస్తూన్న ప్రయత్నాలు, కాలవకట్టమీదా, రోడ్డుమీదా నిలుచుని చూస్తూన్న మా హృదయాలను కదిలించివేశాయి.

గట్టు తెంచుకొంటుందేమో ననిపిస్తూ, వొడ్డును వొరుచుకుని ప్రవహిస్తున్న ఆ మహా ప్రవాహంలో పడి చావు బ్రతుకుల మధ్యలో మునుగుతూ తేలుతూ వున్న ఆ అదృష్టహీనులకు మేము చేయగలిగింది ఏమీ లేకపోయింది; నిస్సహాయులమై నిరాశతో పూరికే వెర్రిగా అరవడం తప్ప [illegible] మినహా.

అలా మునుగుతూ తేలుతూ, హృదయ విదారకంగా వాళ్లు చేస్తున్న హాహాకారాలు, ఆర్తనాదాలూ కాలవకట్టపైనున్న తుమ్మచెట్లను సహితం కదిలించివేస్తున్నయ్ వంతెనకట్టడంలోని నల్లరాళ్లు సయితం కరిగి ద్రవించి ఆ మహాప్రవాహంలో కలసిపోతున్నవా అనిపిస్తూంది! ఆ అదృష్టహీనుల ఆర్తనాదాలను తన హోరులో ముంచెత్తి వుప్పొంగిన వుత్సాహంతో వురవళ్లు పరవళ్లు తొక్కుతూ ప్రవహిస్తూంది కాలువ.

అలా కొట్టుకుపోతున్న కారు చూస్తూ కాలవకట్టనే నడుస్తున్న మాకుఅస్పష్టంగా వొక ఆర్తనాదం వినిపించింది అది చాలా పరిచయమైన గొంతులా వుంది

ప్రవాహంలో పడి కొట్టుకుపోతూన్న కారుటాపుపై జారుతూ, లేస్తూ వ్యక్తి తన కుడిచేత్తో దేన్నో పైకెత్తి పట్టుకొని పిచ్చిగా అరుస్తున్న వొకవ్యక్తి గుడ్డివెన్నెల్లో మసకమసగ్గా కన్పించాడు

"సుబ్బారావ్! సుబ్బారావ్!!" రెండు చేతులూ పైకెత్తి వెర్రిగా అరిచాడు గోపాలం.

ఆ మహాప్రవాహంలోపడి సుడులు తిరుగుతూ పోతున్న కారుతోపాటు సుబ్బారావు; అతనితోపాటు అతని కుడిచేతిలో ఎనభైమూడు వేల రూపాయల నల్లని పర్సూ - అదృష్టం - మెల్లగా మునిగిపోయింది

నిండు ఆశలతో, తీరని కోర్కెలతో నాలుగోవంతు అయినా గడవని శేషజీవితమూ, అతని భవిష్యత్తూ, అదృష్టం, ప్రతిభ, సర్వస్వం ఆ నిండు ప్రవాహంలో మునిగిపోయినయ్ కాలవకట్టమీద వున్న నా శరీరం తుమ్మచెట్టులా కొయ్యబారిపోయింది శరీరంమీది రోమాలన్నీ తుమ్మముళ్లలా చురుకు చురుకున చర్మాన్ని పొడిచివేసినై ఎందుకో మృత్యువుకు జీవితం అంటే అంత కసి?

అట్లా మునిగిపోతున్న బస్సును చూస్తూ వుంటే, ఆ వెనకసీట్లో నేను కూర్చున్నట్టూ, మునిగిపోతూవున్నట్టే అనిపించి ప్రాణం వుక్కిరిబిక్కిరయింది అలా కాలువ కట్టమీద నుంచుని, బ్రతికుండీ చచ్చినట్టు వూహించుకుంటుంటే, శరీరం చల్లబడిపోయింది. గుండెలు బరువుగా, మెదడంతా జావగా, మనసంతా అయోమయంగా దేనికదే విడిపోతున్నట్టు అనిపించింది. బ్రతికుండీ చావడం అంటే ఏమిటో ఆరోజు మొదటిసారిగాఅర్థమైంది. జీవితానికి చావంటే అంత భయం ఎందుకో?

చినిగిపోయిన లాల్చీతో, రేగిపోయిన చింపిరి జుట్టుతో - తెల్లని వెన్నెల్లో నిండుగా ఏమీ ఎరగనట్టే అమాయకంగా ప్రవహిస్తూన్న కాలువలోకి - నిర్వికారంగా, నిశ్చలంగా చూస్తున్న గోపాలాన్ని గట్టిగా కావలించుకొని హృదయానికి హత్తుకొన్నాను.

"గోపీ! ఎంత అదృష్టవంతుడివిరా! నాకు ప్రాణదానం చేశావ్; నీ ఋణం ఎలా తీర్చుకోగలనురా" ఎలా అన్నానో, యింకేమన్నానో నాకే తెలియదు.

మునిగిపోయిన బస్సూ, అందులోని జీవితాల తాలూకు అలలూ వొడ్డుకు చేరుకున్నయ్ గోపాలం నేనూ, సుబ్బారావు మునిగిపోయిన చోటును ఆఖరుసారి చూసి రోడ్డుమీదకు వచ్చాము

ఇంకా రెండుమూడు బస్సులూ, బళ్లూ, జనంతో రోడ్డుఅంతా కిటకిటలాడిపోతూంది గుంపులు గుంపులుగా చేరి ఎవరికి తోచింది వాళ్లు చెప్పుకుంటున్నారు ఆ ప్రమాదానికి కారణాన్ని తలోరకంగా వూహించి చెప్తున్నారు

ఏది ఏమైనా, ఆ పడిన బస్సు తమది కానందుకూ, ఆ పద్దదాన్లో తాము లేనందుకూ, ఎవరిమట్టుకు వాళ్లు వాళ్ళ అదృష్టాన్ని పొగుడుకుంటున్నారు మనస్సులో.

లేచిన వేళావిశేషాన్ని గురించీ, పొద్దున్నే లేవగానే చూసిన ముఖాలను తలుచుకుంటున్నారు కొంతమంది

ఇంతలోకే జనం మధ్యలోంచి తోసుకుంటూ కళ్లజోడు సద్దుకుంటూ, మావైపే వస్తూన్న సుబ్రహ్మణ్యాన్ని చూసేసరికి

కుష్ఠు ★ బొల్లి
వగైరా మేహమచ్చలు, సెగ, సవాయి వ్యాధులకు, గ్యారంటి చికిత్స, క్యాటలాగు ఉచితం జి వి రెడ్డి అండ్ కో, (రిజిష్టర్డు) "భాస్కరాశ్రమము" గోపాలపురం, తూ గోదావరి

నాకు గుండెలు జారిపోయినై గోపాలం నిలువుగుడ్లు వేశాడు సుబ్బారావుతోపాటు కొట్టుకుపోయిన సుబ్రహ్మణ్యం బతికి ఎలా వస్తున్నాడో అర్థంకాక మేమిద్దరం నోళ్లు తెరుచుని అతన్ని ఆశ్చర్యంతో చూశాం. ఈసారి నాకు చచ్చిపోయినవాడు బ్రతికి వస్తే ఎలా వుంటుందో అర్థమైంది!

మమ్మల్ని చూడగానే, మాకు మించిన ఆశ్చర్యంలో మునిగిపోయాడు సుబ్రహ్మణ్యం ఒక్క పరుగునవచ్చి మా యిద్దర్నీ ఆప్యాయంగా వాటేసుకుని "మీరిద్దరూ ఎలా బతికి బయటపడ్డార్రా!" అన్నాడు

ఐదు నిముషాలపాటు మేము ముగ్గురం సజీవులమైనందుకు సంతోషంతోనూ, ప్రాణస్నేహితుని దుర్మరణానికి విచారంలోనూ మునిగి వుక్కిరిబిక్కిరయినాము.

తర్వాత సుబ్బారావు వచ్చిన బస్సులో మేము రాలేదనీ, రెండో బస్సులో వచ్చామనీ సంగతంతా వివరంగా చెప్పాను.

బస్సులు బయలుదేరే సమయానికి వొక పబ్ యినస్పెక్టరు వస్తే ముందుసీటు ఖాళీ చేయాల్సి వచ్చిందనీ, అతనికి సీటుయిచ్చి తను దిగి వూళ్లోకెళ్లి వచ్చేసరికి రెండో బస్సుకూడా అందక మూడో బస్సులో యిప్పుడే వచ్చాననీ సుబ్రహ్మణ్యం చెప్పాడు

"ఇక్కడికి రాగానే మీరు ఎక్కివచ్చిన బస్సు కాలవలోకి బోల్తా కొట్టిందని తెలిసింది, ఇంకా నయం మీ రిద్దరూకూడా అందులోనే వున్నారనుకున్నాను" అన్నాడు సుబ్రహ్మణ్యం - విచారం అడుగున మిగిలివున్న సంతోషంతో.

ప్రయాణీకులంతా ఎవరు ఎక్కివచ్చిన బస్సుల్లో వాళ్లు ఎక్కుతున్నారు మా బస్సుకూడా బయలుదేరే ప్రయత్నంలో వుంది

"అరే! బస్సు పోతోంది వెళ్దాం పదండి!" అని సుబ్రహ్మణ్యం దోవ తీశాడు తనెక్కివచ్చిన కారు దగ్గరకు

కాని, నాకు ఎందుకో మళ్లీ బస్సులో ఎక్కడానికి మనస్కరించలేదు దాదాపు వూరు దగ్గరకు వచ్చాం ఓ మైలున్నర నడిస్తే యింటికి చేరుకుంటాము ఈమాత్రం భాగ్యానికి మళ్లీ ఆ మాయదారి బస్సులు ఎక్కాలా? ఆ మాటా యీ మాటా చెప్పుకుంటూ నడిచివెళ్లా మనిపించింది సరిగా నా మనసులో వున్నది గ్రహించినట్టే అన్నాడు గోపాలం

"ఈ కాస్త దూరం నడిచి వెళ్దాం పదండి!"

"నేనూ అదే అనుకుంటున్నాను. యీ భాగ్యానికి మళ్లీ బస్సు ఏమెక్కుతాంలే పదండి సుబ్రహ్మణ్యం గారూ!" నడవటానికి సంకోచిస్తున్న అతన్ని చూసి అన్నాను.

సుబ్రహ్మణ్యం, నన్నూ గోపాలాన్ని ఎగాదిగా చూసి, మా హృదయాల్లో వున్నదాన్ని గ్రహించినట్టు సన్నగా నవ్వి "సరే పదండి!" అన్నాడు

ముగ్గురమూ కలసి ఆనాటి సంఘటన గురించి మాట్లాడుకుంటూ, ఆప్తమిత్రుని అకాల మరణానికి చింతిస్తూ బరువెక్కిన హృదయాల్తో నీరసించిన శరీరాలతో రోడ్డు మీద నడుస్తున్నాం. మా వెనుక బయలుదేరిన కార్లూ, బస్సూ వొకొక్కటే మమ్మల్ని దాటేసి వెళ్ళిపోయినై

నాకు జరిగిందంతా వో పెద్ద పీడ కలలాగా వుంది గోపాలం బంధువు దేవుడల్లే వచ్చి మా ప్రాణాలు కాపాడేడు గోపాలాన్ని ఆయనగారు ఆ హోటల్లో అంతసేపు ఆపబట్టే కదా యీ ప్రమాదంనుంచి మేము తప్పుకోగలిగింది ఇంతకీ మాకు భూమిమ్మీద గింజలున్నయ్ కాబోలు! గోపాలానికి సిగరెట్ తాగాలని బుద్ధిపుట్టి కారు దిగిపోవడం, అంతలోకే ఆయనగారు కన్పించి వాణ్ని ఆపడమూ, వాణ్ని పిలుచుకురావాలని నాకు బుద్ధి పుట్టిందే తడవుగా కారు దిగి వెళ్లడమూ, తిరిగొచ్చేసరికి కారు కాస్తా వెళ్ళిపోవడం తల్చుకుంటే—అంతా విధివిలాసంగా వుంది!

స్నేహితుని దుర్మరణంవల్ల కలిగిన తీరని బాధతో బరువెక్కి క్రుంగిపోతున్న హృదయం—భయంకరమైన ఆ ప్రమాదం నుంచి అదృష్టవశాత్తు మేమైనా తప్పించుకోగలిగామన్న భావన కలిగినప్పుడు—కొంత తేలిక పడ్తూంది ముందు గోపాలం, తర్వాత సుబ్రహ్మణ్యం, ఆ వెనుక నేనూ బరువెక్కిన తలలు కిందకు వంచి నడుస్తున్నాం

"ఇంతకీ మనం ముగ్గురం అదృష్టవంతులం!" సుబ్రహ్మణ్యాన్ని చూస్తూ అన్నాను

"అదృష్టమూ లేదు దురదృష్టమూ లేదు. సంఘటనలు వొకో సమయంలో అలా తటస్థపడుతూవుంటయ్," గంభీరంగా అన్నాడు సుబ్రహ్మణ్యం

"అలా అనకండీ! విధి బలీయమైంది. నుదుటిరాతను ఎవ్వరూ తప్పించలేరు"

"రాతా లేదు గీతా లేదు రాసిపెట్టినట్టు మనం చేయడం లేదు మనం చేస్తున్నదాన్నే ఎవరో ఎక్కడో రాసివుంచినట్టు మనం వూహించుకుంటున్నాం అంతే."

"అట్లా అంటే, గోపాలానికి రావాల్సిన ప్రైజ్ సుబ్బారావుకు రావడమేమిటో, సుబ్బారావు లక్షరూపాయల ఆస్తితో సహా అలా బలవన్మరణం పొందడమేమిటో? అతనితోపాటు ప్రయాణంచేసిన మనం బ్రతకడం ఏమిటి; అంతా విధి విహితం కాకపోతే? నిన్నటిరోజున సుబ్బారావంత అదృష్టవంతుడు లేడు, యీరోజు అతనంత దురదృష్టవంతుడూ లేడు క్షణంలో వచ్చేది తెలియదు కదా?"

"ప్రపంచంలో జరిగే ప్రతిసంఘటననూ సరిగా అర్థం చేసుకోలేక, దానికి అదృష్టాన్ని, దురదృష్టాన్ని ఆపాదించుకొంటాము మనం ఎదుర్కొని సాధించలేని కష్టాల్ని బాధల్ని, పూర్వజన్మ పాప

ఒక గంటలో యౌవ్వనము

కామస్తంభన

ధాతుపుష్టి సంసారసుఖము నిచ్చుటలో సాటిలేనిది విరాశచెందిన వృద్ధులయందు శక్తి ఉత్సాహము నిచ్చును రు 2-8-0

మదన మంజరి ఫార్మసీ

184 వైనా బజారురోడ్డు, మద్రాసు
బెజవాడ-శ్రీనివాస మెడికల్ స్టోర్సు పార్కు రోడ్డు రాజమండ్రి—ఈశ్వరదాస్ & కో.
మెయిన్ రోడ్డు వెల్లూరు ఆర్యన్ ఫార్మసీ

రు 1000 బహుమానం

లెప్రసీ క్యూర్

(రిజిష్టర్డు).

కుష్టు, బొల్లి, సుఖరోగాదులకు గ్యారంటీ చికిత్స.

అన్ని భాషలలోను కేటలాగు ఉచితం.

లక్ష్మి అండ్ కో

(రిజిష్టర్డు)

H. O. వాల్తేరు. ఆర్. యస్.

బ్రాంచీలు:

2/135 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
గాంధినగర్, విజయవాడ.
కటక్, సికింద్రాబాదు,
రాజమండ్రి etc.

ఫలితంగాను, కర్మకిందకూ తోసేస్తాం. పరిస్థితుల వత్తిడికి లొంగిపోయిన వ్యక్తులు వాటిని తేలిగ్గా వొప్పుకుని, తన అసమర్థతను మరేదో కారణాన్ని వూహించుకుని వాటికి మానవాతీతమైన శక్తిని ఆపాదించి ఆత్మసంతృప్తిపడ్తారు."

'ఫెళ-ఫెళా'మని వురిమి ఉత్తర దిశను ఒక మెరుపు మెరసింది! ఆ ధ్వనికి గుండెలు కదుచుకుపోయినై సుబ్రహ్మణ్యం చెప్తున్నది ఆపి నడక వేగం హెచ్చించాడు. కారుమేఘాలు ఆకాశమంతా అలుముకొన్నాయ్. చల్లటిగాలి హోరుపెడ్తూ చీకటి మబ్బుల్ని ఉత్తర దిక్కునుంచీ వూరిమీదకు తరుముకు వస్తోంది. సన్నగా తుంపర పడసాగింది. మేము త్వరత్వరగా నడుస్తున్నాం.

మళ్ళీ చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు సుబ్రహ్మణ్యం; అతని కంఠంలోని నిశ్చలత, స్పష్టత నా హృదయంలో కెరట్ని మీటి చలనం కలిగిస్తోంది.

"ఇదుగో! చూడండీ! ఒడుదుడుకుల సమాజంలో, కృత్రిమ సంబంధాల్తో పెనవేసుకుపోయిన సాంఘిక వ్యవస్థలో, అందరికీ సమానావకాశాలు, ముందుకు పోయే పరిస్థితులూ వుండవ్. కొన్ని సందర్భాల్లో చేయగలిగిన పనిని కూడా చేసే అవకాశం వుండదు. అవకాశాలనేవి చాలా అరుదుగా వస్తా వుంటయ్ అదీ చాలా తక్కువమందికే అందులోనూ చాలామంది వాటిని జారవిడుచుకుంటారు అవకాశం అనేది శరవేగంతో వస్తుంది. మునికాళ్ళమీదే నుంచుంటుంది. ఒకోసారి దాన్ని నువ్వు గుర్తించేలోగానే అది పోతుంది. కొంతమంది అసలు తమకు అవకాశమనేది వచ్చిపోయిందనేది కూడా జీవితాంతంవరకూ గ్రహించలేరు కదాచిత్ గావచ్చిన ఆ అవకాశాల్ని కొంతమందే ఉపయోగించుకో గలరు. దాన్నే లోకం అదృష్టం అని పిలుస్తుంది. మానవుని ప్రయత్నానికి పరిస్థితులు అనుకూలించితే అతణ్ని అదృష్టవంతుడు అంటుంది ప్రపంచం. ప్రతికూలించితే దురదృష్టవంతుడు అంటుంది అదే లోకం." అని ఆయనగారు చెప్పుకుపోతుంటే—

"వూఁ" అని గట్టిగా నిట్టూర్చాను.

"తొరగా నడవాలి; లేకపోతే బట్టలు తడిసిపోతయ్!" అని హెచ్చరించాడు గోపాలం వాడు మా సంభాషణలో అంతగా మనసు పోనిచ్చినట్టులేదు.

వ్యక్తి ప్రయత్నం లేకుండానే వచ్చే అదృష్టానికీ దురదృష్టానికీ మీరేమంటారు?" అన్నాను. సుబ్రహ్మణ్యం మళ్ళీ అందుకున్నాడు—

"మీరన్నది సార్థకమైంది. సుబ్బారావుకు అంత సంపద వచ్చిందంటే, పజిల్ బోర్డువాళ్ళు రెండుమూడు లక్షలమంది దగ్గర వొక్కొక్క రూపాయిచొప్పున వసూలుచేసి, వొకళ్ళకో యిద్దరకో ఫస్టు, సెకండ్ ప్రైజుల పేరుతో కట్టబెడ్తారు. ఆ వొకటీ, రెండూ బహుమతులు ఎవరికో వొకరికి రావాల్సిందేకదా! అది తటస్థపడ్డవాళ్ళకు మాత్రమే వస్తుంది. ఈ పజిల్ కాంపిటీషన్ నిషేధిస్తే ఆ అదృష్టం సమస్యే అసలు వుండదు.

"ఇక కారుప్రమాదం సంగతంటారా? అది ఎంత పాత డొక్కో మీరు చూశారు కదా! అంతవేగంలో మలుపు తిరిగేటప్పుడు, ఆ స్టీరింగ్ కాస్తా వూడి డ్రైవర్ చేతిలోకి రావొచ్చు. లేకపోతే డ్రైవర్‌కి రాష్ డ్రైవింగ్ కావొచ్చు! ఏమైనా, అలాంటి అవకతవక కార్లూ, అశ్రద్ధ డ్రైవర్లూ వున్నంతకాలమూ యిలాంటి ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశం యెప్పుడూ వుంటుంది."

"ఏమో నండీ! మీరెంత చెప్పినా..."

"చెప్పడం కాదండీ! చూడండీ - రోడ్డుమీద నడుస్తాంటే ఎదురు దెబ్బ కొట్టుకునేందుకు అవకాశముంది. అలాగే కాలవగట్టున నడుస్తాంటే తుమ్మముల్లు గుచ్చుకోవచ్చు. కాని చింతచెట్టుకింద తుమ్మముల్లు గుచ్చుకునే అవకాశాలు చాలా తక్కువగా వుంటయ్‌గదూ—" అని సుబ్రహ్మణ్యం చెప్పుకుపోతూండగానే, అంతవరకూ మౌనంగా నడుస్తూన్న గోపాలం—"అమ్మో!" అంటూ వొక్కసారి వెర్రిఅరపు అరిచి ఎగిరి దూకి నడిరోడ్డుమీద వెల్లికిలా పడిపోయాడు.

మేమిద్దరం నిశ్చేష్టులమయిపోయి రోడ్డుమీద అలానే నుంచున్నాము. కళ్ళు జిగేల్ మనేట్టుగా ఆకాశం వొకసారి మెరిసింది! ఆ మెరుపులో—మిలమిలా మెరుస్తూ, రోడ్డుకడ్డంగా జరజరా పాకిపోయింది కారెడు పొడుగు గోధుమత్రాచుపాము.

"అయ్యో! గోపీ!" అంటూ వొక్కకేక వేసి గోపాలం దగ్గర వాలిపోయాను.

రోడ్డుమీద పడి మెలికలు తిరిగిపోతున్న గోపాలాన్ని చెరో రెక్క పట్టుకుని లేవదీశాం. తలవైపు సుబ్రహ్మణ్యం, కాళ్ళవైపు నేనూ ఆప్తమిత్రుణ్ని మోస్తూ బరువెక్కిన గుండెల్తో ఆయాసపడుతూ ఎగశ్వాసదిగశ్వాసలతో కన్నుపొడుచుకున్నా కానరాని కటికచీకటిలో రోడ్డుమీద తొరతొరగా తడబడుతున్న అడుగులతో నడుస్తున్నాము అదృష్టహీనుడి గోపాలం నోటినుంచి తెల్లటి నురుగు కారుతోంది.

గాలివాన ఎక్కువైంది. చండప్రచం

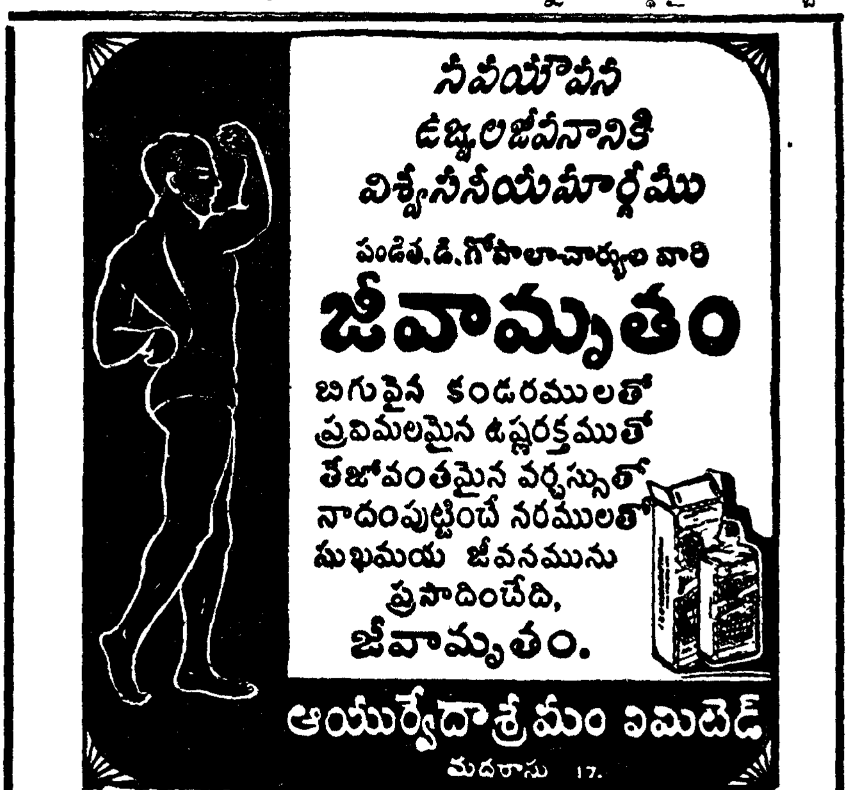

డంగా వీస్తున్న వాయుదేవుని ధాటికి వోర్చలేక చెట్లు వేళ్లతోసహా వూగిపోతున్నయ్. రోడ్డుప్రక్కన ప్రవహిస్తూన్న వాగుఘోష, దూరాన కృష్ణానదిరొద, గాలి హోరూ- మధ్యమధ్య మేఘాలగర్జన, కళ్లు మిరుమిట్లుగొలిపే మెరుపులూ, వెంటనే గాఢాంధకారమూ - వాటితో వాతావరణమంతా నిండిపోయింది.

అయ్యో! ఎంతఘోరం జరిగిపోయింది! సుబ్బారావు అలా దుర్మరణానికి గురికావడమూ, గోపాలాన్ని పాము కరవడమూ, గాలీ, వానా, చీకటిలో బిక్కుబిక్కుమంటూ గోపాలాన్ని మోసుకుంటూ పోవడమూ, అన్నీ కలిసి నా హృదయాన్ని వికలం చేసినై నా వీపునవున్న అదృష్టహీనుని కాళ్లు గిలగిలా కొట్టుకున్నయ్.

"గోపాలం కాళ్లకు బూటు వుంటే యీ ప్రమాదం జరిగివుండేది కాదేమో?" సుబ్రహ్మణ్యం ఎలా అనగలిగాడో అతనికే తెలియాలి ఆ పరిస్థితుల్లోకూడా అతనిలోని హేతువాదనా శక్తి చావలేదు తార్కిక సిద్ధాంతాలమీది నమ్మకం ఇంకా అతని మెదడును అంటిపెట్టుకుని వుండడం చూస్తే అతను సామాన్యుడుగా తోచలేదు

గోపాలంశరీరాన్ని కుడిభుజంపైనుంచి ఎడంభుజంమీదికి మార్చుకుంటూ సుబ్రహ్మణ్యం మళ్ళీ ఏదో అన్నాడు. అతని మాటలు నా చెవుల్లో దూరలేదు దూరినా, నా మెదడు వాటిని అర్థంచేసుకునే స్థితిలో లేదు. సుబ్రహ్మణ్యం కాలి బూట్ల ధ్వనిమాత్రం నా హృదయంలో నాట్యం చేస్తున్నది.

అతని గుండె రక్తమాంసాలతో కాక నల్లరాతితో చేయబడిందేమో ననిపించింది

కడవపోతగా వర్షం పడుతూంది మామీద ఆ బరువు లేకపోతే గాల్లో కొట్టుకుపోతామేమో నన్నంత విసురుగా గాలి వీస్తూంది ముందున్న సుబ్రహ్మణ్యం, అతనితోపాటు నేనూ వేగం హెచ్చించాము చలికి దవడలు గజగజా వణికిపోతున్నాయ్. పైనున్న గోపాలం శరీరం మంచుగడ్డలా తగులుతూంది.

ఫెళ, ఫెళా మని బ్రహ్మాండం పగిలిపోయినంత శబ్దంతో కళ్ళు చిరతలారేటంత వెలుగూ.. ఆ వెలుగులో గిరగిరా తిరుగుతూ సూటిగా మీదకు వస్తూన్న వో పెద్దచెట్టు కొమ్మా, తడిసిపోయిన సుబ్రహ్మణ్యం పెద్దతలా, వాలిపోతూన్న గోపాలం ముఖమూ — ఆ దృశ్యం చివరిసారిగా నాకళ్లు చూడగలిగింది.

తర్వాత కళ్ళల్లో ఎర్రటిమంటలూ, చెవుల్లో బుయ్ మని ధ్వనీ, అంతా అయోమయంగా, లోతు తెలియని అగాధంలోకి జారిపోయినట్టూ అయింది

* * *

అలా స్పృహ తప్పి ఆ స్థితిలో ఎంతసేపున్నానో తెలియదు కొంతసేపటికి తెలివి వచ్చింది. కళావిహీనమైన చంద్రుడు పశ్చిమాన దూరంగా కన్పడుతున్న కొండల చాటుకు పోతున్నాడు ధృవనక్షత్రం ఉత్తరాన ఆకాశంలో మిణుకు మిణుకుమంటూంది. నా ముఖంపైన, శరీరంమీద వున్న కొమ్మల్నీ ఆకుల్నీ తోసేసుకుని పక్కవాటుగా లేచి కూర్చున్నాను. రెమ్మలతో, కొమ్మలతో కప్పివేయబడి నా ముందువైపు సుబ్రహ్మణ్యం, ఎడంపక్క గోపాలం పడివున్నారు సుబ్రహ్మణ్యం తల్లోంచి కారి గడ్డకట్టుకుపోయి ఎర్రటి రక్తం తెల్లటి వెన్నెలకు రంగులు కలుపుతూంది పగిలిపోయిన అతని కళ్ళజోడు యింకా వొక చెవిపక్కన వ్రేలాడుతూనే వుంది నల్లగా మాడిపోయిన గోపాలం ముఖంమీద తెల్లటి నురుగు గడ్డకట్టుకుపోయి చారలు కన్పిస్తూవున్నయ్

వాళ్ళను ఆ కొమ్మల మధ్యనుండి బయటికి లాగాలని లేచి నుంచోబోయాను కాని, నా ఎడంకాలు నా స్వాధీనంలో లేదు బలవంతంగా లాక్కోబోయే సరికి తొంటిదగ్గర యమబాధ కలిగింది. గట్టిగా అరవాలని ప్రయత్నించాను కాని, గొంతు పెగిలి మాట రాలేదు. పెద్దగా ఏడవాలనుకున్నాను. కాని, కళ్ళవెంట నీళ్లు రాలేదు.

అలాగే దేకుకుంటూ పోయి సుబ్రహ్మణ్యం ముఖంమీద వున్న ఆకు అలం తొలగించాను గోపాలాన్ని దగ్గరగా తీసుకున్నాను. ఆ యిద్దరితలలు నా వొళ్ళో వుంచుకొన్నాను

జీవితంలో ఎన్నో సాధించాలని వాళ్లు చేసిన ప్రయత్నాలూ, కోరిన కోర్కెలూ, వూహించిన వూహలూ, కన్న కలలూ అన్నీ గాలిలో కలిసిపోవాల్సిందేనా?

మృత్యువు ఎంత క్రూరమైనదో అంత నీచమైంది. సృష్టినీ - జీవితాన్నీ అంతమొందించలేక వోడిపోయిన మృత్యువు అక్కసు కొద్దీ ఎంత నీచంగా ప్రవర్తిస్తుంది? వోడిపోయిన మృత్యువు దొంగచాటున పొంచివుండి అదృష్టహీనుల్ని వెన్నుపోటు పొడిచి, అకాలమరణానికి గురిచేసి తన కసి తీర్చుకుంటుంది!

పాతిక సంవత్సరాలైనా నిండని ముగ్గుర్ని పొట్టన పెట్టుకొన్నా, ఆకలితీరని మృత్యువు చెట్లనీడల్లో పొంచినట్లు తోచింది.

నా గుండెలు బరువెక్కిపోతున్నాయ్. నవనాడులూ విచ్చిపోతున్నాయ్ తొంటియెముకలో కలిగినబాధ గుండెల్లోకి పాకిపోతూంది ఆ నరకబాధకు నా యెముకలోని మూలుగుతో కదిలిపోతున్నాయ్. రక్తనాళాలు పగిలిపోతున్నాయ్. రక్తమంతా నీరవుతున్నట్టుంది. మూసుకుపోతున్న నా కళ్లనుండి జారిన రక్తాశ్రువులు, నా వొడిలో వున్న అదృష్టహీనుల ఫాలభాగంపై టప్ టప్ మని రాలినై చావు బతుకులసంధ్యలో ఆఖరిసారిగా తొణికిన ఆ నెత్తుటి కన్నీళ్లు, బ్రతికున్న వాళ్లవద్దనుంచి చనిపోయినవాళ్లకేదో జీవిత రహస్యాన్ని అందచేసినై

బలవంతంగా మూసుకుపోతున్న నా కళ్లలో—నీటిలో మునిగిపోతున్న నిండు బస్సూ, పడగ విప్పి నాట్యం చేస్తున్న నాగుపామూ, విరిగి పడిపోతున్న చెట్టుకొమ్మా, వాటి వెనక తెరచి వుంచిన మృత్యువు నోటిలోని చీకటీ—కన్పించినయ్. ★

నారసింహలేహ్యము

బంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ శుక్లనష్టమును హరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము—

20 తు॥ డబ్బి రు 8-4-0 పోస్టేజి 12 అ.

పి. సి ఏ &కంపెని "ఆయుర్వేదసమాజం"

పెరిదేపి-నెల్లూరు జిల్లా.

శతమూలికాదిలేహ్యము

లోహాభ్రకసింధూరముతోసహా సేవించిన సమస్తసుఖవ్యాధులు, ఎఱుపు తెలుపు మచ్చలు, బగ్గెలు నపుంసకత్వము నివారించి వీర్యవృద్ధి, బలము, నరముల పటుత్వము కలుగజేయును స్త్రీలబుతుశూలలు, కుసుమరోగములు, నష్టసంతానము నివారించి మంచిసంతానము కలుగజేయును. 40 దినములకు మందు రు 18

శ్రీ భుజంగరాజ వైద్యశాల

తాళ్ళరేవు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.